

Kao neko ko je poslednjih 11 godina proveo u "rovovima" maloprodaje i web shopova, nagledao sam se svega. Od vlasnika koji misle da kurir "rešava fiskalizaciju" (spojler: ne rešava), do onih koji brkaju sistem e-faktura sa eFiskalizacijom. Hajde da jednom zauvek razjasnimo dilemu koja muči svakog vlasnika e-trgovine u Srbiji: **Šta sa uplatom unapred?**

Pre nego što krenemo u detalje, moram da vas pitam ono najvažnije, pitanje koje će nam definisati čitav proces:

Ko je kupac: fizičko ili pravno lice?

Ovo je osnovna raskrsnica. Ako ne znate odgovor na ovo, ne možemo da pričamo o poreskom tretmanu.

- **Fizičko lice:** Obavezna je eFiskalizacija (fiskalni račun).
- **Pravno lice (preduzeće/preduzetnik):** Obavezno je slanje e-fakture kroz SEF (Sistem elektronskih faktura).

Ovo ljudi često previde: Čak i ako pravno lice plaća platnom karticom na vašem sajtu, to se tretira kao B2B transakcija. Ako ste u sistemu PDV-a, pravila za e-fakture su tu glavna. Ali, danas ćemo se fokusirati na B2C segment, jer tu nastaje najviše konfuzije oko avansa.

Zašto je avansni fiskalni račun "babaroga" za web shopove?

Mnogi vlasnici web shopova misle: "Dobiću uplatu danas, robu šaljem sutra, izdaću fiskalni račun kada roba izađe iz magacina." **To je greška.**

Kada kupac (fizičko lice) izvrši uplatu na vaš račun pre nego što je roba isporučena, za vas je to avans. Prema Zakonu o fiskalizaciji, trenutak prometa nastaje u trenutku kada primite novac na račun. Vaš **elektronski fiskalni uređaj** mora da evidentira taj promet.

Checklista za obradu porudžbine sa plaćanjem unapred:

1. Kupac izvršava uplatu putem e-banking aplikacije ili platne kartice na sajtu.
2. Sredstva su legla na vaš poslovni račun (ili ih je procesor kartica potvrdio).
3. **Obaveza:** Izdajete avansni fiskalni račun (oznaka "Avans" u fiskalnom softveru).
4. Kada roba krene iz magacina, izdajete konačni fiskalni račun koji "zatvara" avans.

Razlika između avansa i konačnog računa

Najviše me nervira kada klijenti odlažu izdavanje računa "kad stignu". U digitalnom svetu, fiskalni softver koji je povezan sa vašim web shopom (preko API-ja, recimo, rešenja koja su prošla testove kod **Poreske uprave**) mora da automatizuje ovaj proces. Ako ručno kucate svaki račun, pravite sebi dupli posao i rizikujete kazne.

Evo kako izgleda tabela razlika koju sam pripremio da vam olakša život:

Situacija Tip fiskalnog računa Napomena
Plaćanje pre isporuke (online) Avansni Obavezno po prijemu novca.
Isporuka robe nakon avansa Konačni Poziva se na broj avansnog računa. Plaćanje pouzecom
Promet Izdaje se u trenutku predaje robe kuriru.

Uloga tehnologije: eFiskalizacija i vaš softver

Kada birate softver, on mora imati **odobreno rešenje za fiskalizaciju**. Nemojte da vas zavaraju jeftina rešenja koja "nešto rade". Kao neko ko saraduje sa firmama poput **FD seo agencija Novi Sad**, vidim da ljudi često ulažu u marketing za sajt, a zaboravljaju na "back-end" usklađenost. Ako vam sajt nije povezan sa fiskalnim softverom, gubite sate na birokratiju.

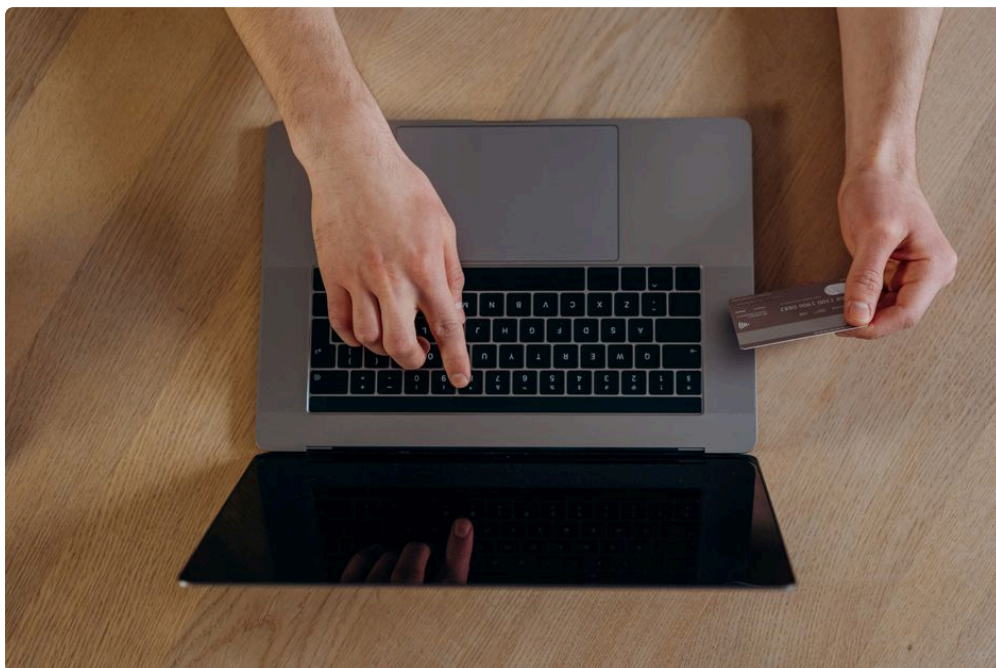
Povezivanje web shopa sa elektronskim fiskalnim uređajem omogućava:

- Automatsko generisanje QR koda za kupca.
- Slanje računa na e-mail kupca (što je zakonska obaveza kod online prodaje).
- Tačan prikaz PDV-a, što je ključno za vaše poreske prijave.

Šta ako kurir "rešava" stvar?

Ovo je moj najveći "trigger". Često čujem: "Ma, kurir ima svoj fiskalni uređaj, on će to rešiti."

Ljudi, to je opasna zabluda. Ako ste vi prodavac, **vi ste odgovorni za izdavanje fiskalnog računa**. Kurirska služba samo vrši prenos novca i robe. Kada kurir naplati robu pouzecem, on izdaje svoj račun za svoje usluge, a vi morate izdati svoj fiskalni račun (promet) kupcu. Ako to ne uradite u trenutku kada roba napušta vaš posed, već ste u prekršaju. Ne oslanjajte se na kurira – on nije vaš knjigovođa!

Mini-scenario: Kupac kupuje patike online

Hajde da vidimo kako to izgleda u praksi za jednu prosečnu prodavnicu:

- **Korak 1:** Kupac naručuje patike od 10.000 RSD. Plaćanje je karticom na sajtu.
- **Korak 2 (Momentum):** Novac stiže na vaš račun. Vaš fiskalni softver automatski generiše **avansni fiskalni račun** i šalje ga kupcu na mail.
- **Korak 3:** Vi pakujete robu.
- **Korak 4:** Prilikom slanja paketa, generišete **konačni fiskalni račun** koji se "prebija" sa avansom. Kupac dobija fiskalni račun u paketu ili putem maila.

Zaključak: Kako ostati "čist" pred Poreskom upravom

Poštovanje pravila **eFiskalizacije** nije stvar dobre volje, već uplatnica.rs opstanka vašeg biznisa. Iako sistem deluje komplikovano, automatizacija je vaš najbolji prijatelj. Ako imate dobro **odobreno rešenje za fiskalizaciju**, proces avansa postaje rutinska operacija koju softver završava umesto vas.

Zapamtite:

1. Uvek pitajte: Ko je kupac? (B2C ili B2B).
2. Ne čekajte "kad stignem" – fiskalni račun se izdaje u trenutku prometa.
3. Ne mešajte e-fakture (za firme) i fiskalne račune (za građane).
4. Koristite tehnologiju – povežite web shop sa fiskalnim softverom.

Ako i dalje imate dileme, nemojte čekati inspekciju da vam ih reši. Konsultujte se sa stručnjacima koji su prošli kroz proces uvođenja eFiskalizacije u stotine radnji. Vaš knjigovođa i vaš softver moraju da pričaju isti jezik – jezik zakona i preciznosti.

Srećna prodaja, i neka vam stanje u fiskalnom softveru uvek bude u nuli sa stanjem na računu!